

М. Г. Орелкандидат наук з державного управління,
докторант кафедри глобалістики, євроінтеграції
та управління національною безпекою

Національної академії державного управління при Президентові України

РОЗРОБЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЛІТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

У статті у контексті дефініції «політична безпека» як наукової категорії, досліджуються теоретичні аспекти розробки Стратегії забезпечення політичної безпеки (Стратегії ЗПБ), як документу стратегічного рівня управління, спрямованого на своєчасне виявлення, відвернення і нейтралізацію загроз досягнення національних цілей у політичній сфері. Показано, що при розробці Стратегії ЗПБ необхідно дотримуватися низки принципів та організації процесу стратегічного мислення, орієнтованого на пошук оптимального варіанту плану дій у трикутнику: «цілі» – «засоби» – «способи». Обґрунтовано, що основні положення Стратегії ЗПБ мають, зокрема, відображати національні особливості державотворення, прогнозні оцінки наслідків глобалізації, пріоритети забезпечення політичної безпеки, засоби і способи реагування на загрози щодо їх реалізації. Розкрита принципова методологічна відмінність стратегічного цілепокладання при стратегічному плануванні розвитку політичної системи та забезпечення її безпеки, а також сутність основних наслідків глобалізаційних процесів, які мають бути враховані при розробці Стратегії ЗПБ.

Ключові слова: державне управління, національні інтереси у політичній сфері, політична безпека, загрози політичній безпеці, національна безпека, Стратегія забезпечення політичної безпеки, Стратегія національної безпеки.

Постановка проблеми. Політика національної безпеки передбачає визначення пріоритетних цілей щодо забезпечення політичної безпеки та механізмів їх досягнення, які мають бути адекватними реаліям перебігу процесів, що мають місце у політичній сфері життєдіяльності суспільства та держави. Тому, як правило, держави не тільки визначають своє уявлення стосовно національних цілей у політичній сфері, а й щодо принципів, підходів, засобів і способів виявлення, відвернення і нейтралізації загроз їх досягненню. Ці уявлення на офіційному рівні знаходять відображення у відповідних нормативно-правових актах із питань забезпечення національної безпеки. Так, чинним законодавством України передбачена розробка та затвердження встановленим порядком Стратегії національної безпеки (Стратегія НБ), головним завданням якої є деталізація основ політики держави у контексті визначення національних цілей, ймовірних загроз, засобів і способів щодо їх досягнення [1]. Важливою умовою ефективності виконання цих рішень є деталізація положень Стратегії НБ в інших керівних документах. З огляду на це згаданим

законом передбачено, що окрім Стратегії НБ мають розроблятися доктрини, концепції, стратегії і програми, якими визначаються настанови, принципи, напрями діяльності органів державної влади в конкретній обстановці з метою своєчасного виявлення, відвернення і нейтралізації загроз національним інтересам України. Очевидно, розробка цих документів передбачає пошук і втілення в життя рішень, адекватних зростанню взаємозалежності між країнами, суперечливість суспільно-політичних і соціально-економічних процесів на глобальному і національному рівнях, неможливість однозначного передбачення їх наслідків для національної безпеки та врахування інших чинників. З іншого боку, забезпечення політичної безпеки є одним із структуроутворюючих факторів системи державного управління. Це зумовлює доцільність розробки Стратегії забезпечення політичної безпеки (Стратегія ЗПБ) України як програми дій, спрямованої на своєчасне виявлення, відвернення і нейтралізацію загроз досягнення національних цілей у політичній сфері. У даному випадку йдеться про керівний документ стратегічного рівня управління у сфері політичної без-

пеки, основні положення якого мають ґрунтуватися на прогнозних оцінках розвитку факторів, які зумовлюють національні політичні цілі, умови, засоби і способи їх досягнення на середньострокову та довгострокову перспективу. Разом із тим, проблемні питання розробки Стратегії ЗПБ не були предметом наукового дискурсу. Тому розгляд теоретичних аспектів її розробки є актуальними завданням.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Виконаний нами критичний аналіз наукових праць, у яких розглядаються філософські, політичні та державно-управлінські аспекти забезпечення національної безпеки, дозволив дійти висновку, що безліч властивостей, взаємопов'язаних і взаємозумовлених проявів, ролей та завдань політики та безпеки, які віддзеркалюють різні їх грані, зумовлює необхідність розгляду політичної безпеки як досить складного явища, де об'єктивне і суб'єктивне виступають як єдине ціле [2]. Сьогодні науковці пропонують різні підходи та технології щодо стратегічного планування і розробки керівних документів у сфері забезпечення національної безпеки [3-9]. Проте проблемні питання розробки Стратегії ЗПБ не перебували в колі уваги науковців, незважаючи на те, що забезпечення політичної безпеки є однією із визначальних цілей суб'єктів державного управління [2;10]. Тому дослідження теоретичних аспектів розробки Стратегії ЗПБ є актуальним науковим завданням. Вирішення завдання передбачає аналіз і синтез в єдиній концептуальній рамці різної інформації, зокрема, факторів, які є причинами загроз політичній безпеці, їх ідентифікації та класифікації [11-13].

Метою статті є дослідження теоретичних аспектів розробки Стратегії ЗПБ.

Виклад основного матеріалу. Перші спроби запропонувати загальні підходи щодо розробки стратегій здійснили науковці Заходу, зокрема, І. Ансофф та А. Чандлер [14;15]. Їм також, належать і трактування поняття «стратегія», зокрема, А. Чандлер розумів під нею визначення основних довгострокових цілей та плану дій, виконання яких забезпечує їх досягнення. Найбільш вдалі визначення сутності Стратегії НБ серед вітчизняних науковців, на наш погляд, належать В. Воробйову, В. Горбуліну, О. Дузь-Кравченку, А. Качинському, В. Радецькому, А. Семенченку та Г. Ситнику [3-8]. Так, на думку Г. Ситника, Стратегія НБ «...має бути основою практичної, повсякденної діяльності системи державного управління у сфері

національної безпеки, спрямованої на досягнення національних цілей...» [6, с. 285-286].

Виконаний нами аналіз праць науковців дозволяє дійти висновку, що універсального підходу щодо розробки оптимальної Стратегії НБ не існує, а її періодичне уточнення є обов'язковим. Це обумовлено тим, що всі підходи до розробки Стратегії НБ зводяться до того, що той чи інший її варіант є певною комбінацією результатів теоретичного аналізу умов і можливостей щодо реалізації національних інтересів і визначених на їх основі національних цілей, а також професійних знань та інтуїції її розробників. Оскільки результати аналізу цих факторів, а тим більше інтуїтивні уявлення розробників Стратегії НБ завжди мають певну невизначеність, то будь-який її варіант не зможе зі стовідсотковою імовірністю відображати зміни умов і можливостей щодо досягнення визначених цілей. Очевидно, що те ж саме можна стверджувати і стосовно розробки Стратегії ЗПБ. Разом із тим, виконаний нами аналіз накопиченого досвіду стратегічного планування у сфері національної безпеки дозволяє стверджувати, що при розробці Стратегії ЗПБ доцільним є [33] дотримання низки принципів, які, зокрема, дозволяють забезпечити взаємоузгодженість і несуперечливість її основних положень з основними положеннями Стратегії НБ; комплексне використання існуючих підходів щодо стратегічного планування, які мають розглядатися у контексті певної організації процесу стратегічного мислення, орієнтованого на пошук оптимального варіанту плану дій у трикутнику: «цілі» – «засоби» – «способи»; врахування результатів системного аналізу чинників, які забезпечують адекватність Стратегії ЗПБ реаліям державотворення, серед яких, зокрема, ті, які дозволяють унеможливити довільну інтерпретацію у контексті уподобань та інтересів політиків, факторів, які є причинами загроз політичній безпеці та акцентувати увагу на параметрах, перевищення яких може зруйнувати політичну систему або унеможливити виконання нею основних функцій.

Принципово важливим є й те, що існує взаємозв'язок між розвитком тієї чи іншої сфери життєдіяльності суспільства і держави та її безпекою. Так, існує залежність між політичним розвитком і політичною безпекою, оскільки розвиток є визначальною передумовою гарантування безпеки (він дозволяє акумулювати необхідні для забезпечення безпеки ресурси), а гарантування безпеки є передумовою успішно-

го розвитку. Наприклад, для України на сьогодні забезпечення політичного розвитку, зокрема, передбачає удосконалення виборчої системи, розвиток інститутів громадянського суспільства, виконання низки завдань, які зазначені в Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» та Стратегії НБ, а забезпечення політичної безпеки є передумовою успішного виконання вказаних завдань [17;18]. При цьому існує методологічна відмінність стратегічного цілепокладання при стратегічному плануванні розвитку політичних систем та при стратегічному плануванні забезпечення їх безпеки. Йдеться про відмінність стратегічного цілепокладання при розробці стратегій забезпечення безпеки у політичній сфері та стратегій їх розвитку, наприклад, стратегії суспільно-політичного розвитку та Стратегії ЗПБ. Для цілепокладання процесу забезпечення політичної безпеки принципово важливим є розуміння розробниками Стратегії ЗПБ сутності факторів, які є причиною загроз національними інтересам у політичній сфері. Розуміння сутності цих факторів формує зміст проблемно-орієнтованого поля цілепокладання при розробці Стратегії ЗПБ. Основою стратегічного цілепокладання при стратегічному плануванні розвитку у політичній сфері є потреби розвитку індивіда, суспільства та держави. Тому наявність конкретних цілей, метою яких є досягнення результатів для вказаного розвитку, має визначальне значення. Ці цілі є визначальною умовою управління, яке передбачає саме розвиток об'єкта управлінського впливу. Відсутність цих цілей або нечітка їх постановка трансформує управління в адміністрування, метою якого є підтримка об'єкта управлінського впливу, так би мовити, у робочому стані. З огляду на викладене, Стратегія ЗПБ має передбачати визначення і постійний моніторинг параметрів, перевищення яких унеможливить політичний розвиток соціуму.

Очевидно, що у різних країн різними є й уявлення про пріоритетність цілей політичного розвитку, засоби та способи їх досягнення, як і щодо завдань, напрямів і перспектив їх вирішення у контексті забезпечення політичної безпеки. Як правило, особливості політичної системи, політичний курс, здатність держави мобілізувати свої ресурси, політична воля її керівників та інші чинники здійснюють значний вплив на вибір принципів та механізмів забезпечення політичної безпеки. Вони знаходять своє відображення у відповідних стратегіях

щодо забезпечення політичної безпеки. Оскільки сфера безпеки охоплює соціальний простір, який включає в себе основні цінності та фундаментальні основи суспільного буття, то належного захисту потребують передусім ті інститути, руйнація яких призводить до втрати стійкості соціальної системи, зростання ентропії і розпаду суспільних зв'язків. З іншого боку, стійкий стан суспільства залежить від інтегруючої сили влади, здатності політичної системи забезпечувати ефективну адаптацію до змін середовища її існування. Тому ефективна стратегія та науково-обґрунтовані політичні дії в сфері безпеки мають вирішальне значення для життєдіяльності соціуму. Саме вони повинні знайти своє відображення в основних положеннях Стратегії ЗПБ, які мають відповісти на запитання: за яких умов, яким чином та яка комбінація інструментів державної влади і політичних дій може бути використана для впливу, підтримки, контролю чи примусу в інтересах захисту інститутів, від яких залежить життєдіяльність суспільства та держави, зокрема: політичної системи, політичного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності.

Таким чином, у загальному випадку, Стратегія ЗПБ має відображати концентрацію можливостей держави та низку стратегічних рішень, спрямованих на протидію загрозам національним інтересам у політичній сфері, передусім у критичних ситуаціях. При цьому варто акцентувати увагу на тому, що сьогодні пошук оптимального плану дій щодо забезпечення політичної безпеки значно ускладнився, у зв'язку з необхідністю системного врахування низки факторів [19-21]:

- більш очевидним стає недолік існуючих підходів щодо забезпечення політичної безпеки, які, зокрема, не враховують належним чином наслідки сучасних процесів цивілізаційного розвитку і пов'язану з цим можливість реалізації різних варіантів суспільно-політичного розвитку, зростання ролі інтелекту, різних вимірів безпечного розвитку, внаслідок чого створені системи забезпечення політичної безпеки, у кращому випадку, спроможні гарантувати лише асиметричний характер реагування на загрози;

- суперечливість глобалізаційних процесів і неможливість однозначно передбачити їх наслідки, актуалізує необхідність пошуку підходів, які б забезпечили організацію стратегічної діяльності держави і сучасного стратегічного мислення політичної еліти при розробці та реа-

лізації управлінських рішень із питань забезпечення політичної безпеки;

– тенденції руйнування однополярної системи, яка значною мірою визначала концептуальні рамки політичних рішень на глобальному і національному рівнях, призвели до того, що пошук оптимальних рішень з питань забезпечення політичної безпеки необхідно здійснювати у багатовимірному просторі, де активно діють різні суб'єкти міжнародних відносин, а співвідношення їх можливостей впливу на глобальну та національну безпеку постійно змінюється;

– спостерігається зниження надійності результатів аналітичних розробок у сфері безпеки, а відтак і ймовірності реалізації політичних прогнозів, тому у багатьох країнах визначення політичних цілей та розробка стратегій, спрямованих на їх досягнення породжує гострі дебати про найбільш ефективну концептуальну основу їх розробки: політичний реалізм, лібералізм, ізоляціонізм тощо;

– актуалізуються «нетрадиційні» загрози національній безпеці, серед яких, зокрема, намагання деяких країн розв'язувати «гібридні війни», використовувати різні технології дестабілізації політичної системи, здійснювати кібератаки на інформаційні системи об'єктів критичної інфраструктури;

– кардинальні зміни у всіх сферах життєдіяльності сучасної цивілізації призвели до загострення проблем, зумовлених різним рівнем культурного, політичного та економічного розвитку держав, серед яких, зокрема, проблема переоцінки ціннісних орієнтацій.

За своєю природою ці фактори взаємопов'язані та динамічні, тому потребують ґрунтовних прогнозних оцінок характеру і спрямованості розвитку у контексті національних політичних цілей та загроз щодо їх досягнення при розробці Стратегії ЗПБ. Крім того, у контексті забезпечення політичної безпеки ті чи інші цілі у той чи інший період можуть мати різну пріоритетність для керівництва держави, а відтак і ступінь важливості, який завжди містить певну невизначеність. Вона обумовлена, зокрема, особливостями поведінки, ідеологічними уподобаннями, політичною волею керівників держави та часто довільною інтерпретацією факторів, які, на їх думку, зумовлюють вказану пріоритетність цілей. Тому пошук оптимального плану дій суб'єктів забезпечення політичної безпеки, домінантою якого є ієрархія національних цілей у політичній сфері, не дозволяє уник-

нути суб'єктивізму при розробці Стратегії ЗПБ. Завжди можна навести аргументи на підтримку запропонованої ієрархії, так і проти неї. В цілому ж, різноманітність, взаємозалежність і суперечливість факторів, які здійснюють вплив на політичну безпеку та практично не піддаються достовірному кількісному виміру, зумовлюють отримання лише ймовірних варіантів динаміки змін умов і можливостей держави щодо її забезпечення. Тому строго формалізувати процес, який би дозволяв уникнути невизначеності при прийнятті розробниками Стратегії ЗПБ тих чи інших рішень, передусім щодо ієрархії цілей та оцінки факторів, які є причинами загроз та від яких залежать можливості держави щодо досягнення цілей, досить складно. З огляду на це, у кінцевому підсумку, можна говорити про оптимальність того чи іншого плану дій із забезпечення політичної безпеки, а, отже, й Стратегії ЗПБ, якщо він адекватний динаміці та параметрам розвитку середовища життєдіяльності суспільства та держави. Це зумовлює необхідність стратегічного аналізу різних варіантів ситуацій, які можуть мати місце у процесі досягнення визначених цілей у політичній сфері, особливо кризових, коли зростає ймовірність насильства, невизначеність, виникають значні обмеження у часі щодо прийняття необхідних рішень, а також виникає потреба оперативного залучення додаткових ресурсів, необхідних для врегулювання ситуації. Таким чином, визначення сценаріїв майбутнього дозволяє визначити найбільш ймовірний та найсприятливіший варіант плану дій щодо досягнення національних інтересів у політичній сфері та налагодити ефективний моніторинг його виконання. Тому початком процесу розробки Стратегії ЗПБ має бути стратегічний аналіз факторів, які зумовлюють стратегічні цілі у політичній сфері, загрози та можливості держави щодо їх досягнення у контексті можливих сценаріїв розвитку середовища життєдіяльності суспільства та держави.

Врешті-решт розробники Стратегії ЗПБ навряд чи зможуть дійти єдиної точки зору щодо меж тих чи інших ризиків при прийнятті управлінських рішень. Але у будь-якому випадку ступінь довіри до того чи іншого варіанту Стратегії ЗПБ буде залежати від якості системного аналізу природи факторів, які розглядаються як причини загроз досягнення цілей та відповідності параметрів вказаного варіанту характеристикам, які задовольняють розробників та політиків, причетних до її розробки, серед яких:

наукова обґрунтованість, реалістичність, не-суперечність, адаптивність, оперативність, які дозволяють оцінити якість рішень, прийнятих при розробці стратегії.

Висновки і пропозиції. 1. У контексті дефініції «політична безпека» обґрунтована доцільність розробки Стратегії ЗПБ як програми дій, спрямованої на своєчасне виявлення, відвернення і нейтралізацію загроз національним цілям у політичній сфері, яка, зокрема, має відображати прогнозні оцінки розвитку політичної системи, пріоритети забезпечення політичної безпеки, механізми реагування на загрози щодо їх реалізації.

2. Показано, що при розробці Стратегії ЗПБ необхідно дотримуватися низки принципів та організації процесу стратегічного мислення, орієнтованого на пошук оптимального варіанту плану дій у трикутнику: «цілі» – «засоби» – «способи», а також враховувати результати системного аналізу чинників, які акцентують увагу на параметрах, перевищення яких може зруйнувати політичну систему. При цьому її основні положення мають, зокрема, відображати національні особливості державотворення, прогнозні оцінки наслідків глобалізації, пріоритети забезпечення політичної безпеки, засоби і способи реагування на загрози щодо їх реалізації.

3. Розкрита методологічна відмінність стратегічного цілепокладання при стратегічному плануванні розвитку політичної системи та забезпечення її безпеки. При розробці Стратегії ЗПБ принципово важливим є розуміння сутності загроз політичній безпеці, які й формують проблемно-орієнтоване поле цілепокладання, а основою цілепокладання при плануванні політичного розвитку є об'єктивно існуючі потреби розвитку індивіда, суспільства та держави. Наявність цілей, метою яких є розвиток як визначальна умова управління, а відсутність цілей трансформує управління в адміністрування, метою якого є підтримка цього об'єкта у робочому стані.

Перспективою подальших досліджень є наукове дослідження технологічних аспектів розробки оптимального варіанту Стратегії ЗПБ.

Список використаної літератури:

1. Про основи національної безпеки України / Закон від 19.06.2003 № 964-IV [Електронний ресурс]. Верховна Рада України – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/964-15>.
2. Орел М.Г. Політична безпека як наукова категорія та мета системи державного управління

у сфері політичної безпеки / М.Г. Орел // Держава та регіони: Науково-виробничий журнал / [за ред. О.В. Покатаєвої]. – Запоріжжя: КПУ, 2017. – № 2(58). – С. 11-16. – Серія «Державне управління».

3. Горбулін В.П. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки: монографія / В.П. Горбулін, А.Б. Качинський. – К.: НІСД, 2011. – 288 с.
4. Горбулін В.П. Системно-концептуальні стратегії національної безпеки України / В.П. Горбулін, А.Б. Качинський. – К.: ДП «НВЦ «Євроатлантикінформ», 2007. – 592 с.
5. Семенченко А.І. Методологія стратегічного планування у сфері державного управління забезпеченням національної безпеки України: монографія / А.І. Семенченко. – К.: НАДУ, 2008. – 429 с.
6. Ситник Г.П. Державне управління національною безпекою України: теорія і практика: Монографія / Г.П. Ситник. – К.: НАДУ, 2004. – 408 с.
7. Ситник Г.П. Принципові основи методології розробки оптимальної стратегії національної безпеки // Управління сучасним містом. – № 4, 2004. – С. 34-48.
8. Основи стратегії національної безпеки та оборони держави: підручник / В.Г. Радецький, О.П. Дузь-Крютченко, В.М. Воробйов та ін. – К.: НУОУ, 2010. – 592 с.
9. Соболев Г.С. Механизмы разработки стратегий обеспечения национальной безопасности // [Текст]: автореф. дис. канд. полит. наук.: 23.00.04 / МГУ. – М., 2000. – 22 с.
10. Орел М.Г. Концептуальні рамки методології формування сучасної системи забезпечення політичної безпеки // Інвестиції: практика та досвід «Державне управління». – К.: 2017. – № 16. – С. 108-114.
11. Орел М.Г. Теоретичні основи класифікації небезпек політичній безпеці при підготовці державно-управлінських рішень / М.Г. Орел // Sciences of Europe, Прага, 2017. – № 17(17). – Vol. 2. – С. 91-98.
12. Орел М.Г. Ідентифікація загроз політичній безпеці, як наукова проблема та практичне завдання суб'єктів державного управління // Право та державне управління : збірник наукових праць / [за ред. О.В. Покатаєвої]. – Запоріжжя: КПУ, 2017. – № 2(27). – С. 113-120.
13. Орел М.Г. Ідентифікація типу дестабілізації політичної системи, як передумова підготовки стратегічних рішень у сфері політичної безпеки [Електронний ресурс] / М.Г. Орел // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2017. – № 4. – Режим доступу до журналу: <http://www.du.nayka.com.ua>.

14. Ansoff H.I. *Implanting Strategic Management* / H.I. Ansoff, E. McDonnell. – 2nd ed., – New York: Prentice-Hall, 1999.
15. Chandler Alfred D.Jr. *Strategy and Structure: Chapters in the History of the American Industrial Enterprise* / Chandler Alfred D.Jr. Cambridge, MA: MIT Press, 1998.
16. Орел М.Г. Принципи, підходи та чинники розробки ефективної стратегії забезпечення політичної безпеки України [Електронний ресурс] / М.Г. Орел // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2017. – № 8. – Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1110>.
17. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020»: указ Президента України від 12 січня 2015 року №5/2015 [Електронний ресурс] Офіційне представництво Президента України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.
18. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України»: указ Президента України від 26.05.2015 № 287/2015 [Електронний ресурс] Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/287/2015/para7#n>.
19. Світова гібридна війна: український фронт: монографія / за заг. ред. В.П. Горбуліна. – К.: НІСД, 2017. – 496 с.
20. Ситник Г.П. Інституційно-цивілізаційна парадигма дослідження проблем та державно-управлінських аспектів забезпечення національної безпеки / Г.П. Ситник // Вісник НАДУ. – 2011. – № 2. – С. 25-34.
21. Горбулін В.П. Геополитическая реверсия: новые 80-е // Зеркало недели, 2017. – № 30-31.

Орел М. Г. Разработка стратегии обеспечения политической безопасности: теоретический аспект

В статье исследуются теоретические аспекты разработки Стратегии обеспечения политической безопасности (Стратегии ОПБ) как документа стратегического уровня управления, направленного на своевременное выявление, предотвращение и нейтрализацию угроз достижения национальных целей в политической сфере. Показано, что при разработке Стратегии ОПБ необходимо соблюдать ряд принципов и организации процесса стратегического мышления, ориентированного на поиск оптимального варианта плана действий в треугольнике: «цели» – «средства» – «способы». Обосновано, что основные положения Стратегии ОПБ должны, в частности, отражать национальные особенности государства, прогнозные оценки последствий глобализации, приоритеты обеспечения политической безопасности, средства и способы реагирования на угрозы по их реализации. Раскрыта суть принципиального методологического отличия стратегического целеполагания при стратегическом планировании развития политической системы и обеспечения ее безопасности, а также сущность основных последствий процессов глобализации, которые должны быть учтены при разработке Стратегии ОПБ.

Ключевые слова: государственное управление, национальные интересы в политической сфере, политическая безопасность, угрозы политической безопасности, национальная безопасность, Стратегия обеспечения политической безопасности, Стратегия национальной безопасности.

Orel M. G. Development of a strategy for ensuring political security: the theoretical aspect

The article examines the theoretical aspects of the development of the Strategy for the Ensuring of Political Security. This document of strategic level of management, the aim of that is timely exposure, prevention and neutralization of threats of achievement of national aims in the political sphere. It is shown that at development of Strategy for the Ensuring of Political Security it is necessary to observe the row of principles and organization of the process of strategic thinking oriented to the search of optimal variant of plan of actions in a triangle process: “aims” – “resources” – “methods”. It is substantiated that the main provisions of the Strategy should, in particular, reflect the national peculiarities of the state, the predictive assessments of the consequences of globalization, the priorities for ensuring political security, the means and ways of responding to the threats to their implementation. The essence of the fundamental methodological distinction of strategic goal setting is revealed in the strategic planning of the development of the political system and ensuring its security. The essence of the main consequences of globalization processes that should be taken into account in the development of the Strategy is also disclosed.

Key words: state administration, national interests in the political sphere, political security, threats of political security, national security, Strategy of ensuring political security, National security strategy.